

สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

ผลผลิต : พัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์

กิจกรรมหลัก : ความหลากหลายทางชีวภาพด้านปศุสัตว์

กิจกรรมรอง : การขึ้นทะเบียนสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น

1. หลักการและเหตุผล :

กิจกรรมการขึ้นทะเบียนสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น เป็นกิจกรรมย่อยที่อยู่ภายใต้กิจกรรมความหลากหลายทางชีวภาพกรมปศุสัตว์ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 3 กิจกรรมย่อยของยุทธศาสตร์ที่ 1 อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ และ ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาบุคลากร องค์ความรู้และระบบฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ความหลากหลายทางชีวภาพ หมายถึง การที่มีสิ่งมีชีวิตมากมายหลากหลายสายพันธุ์และชนิดในบริเวณใดบริเวณหนึ่งโดยมีองค์ประกอบของความหลากหลายในด้านชนิด พันธุกรรม และระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ มีความสำคัญต่อมนุษย์ ในการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นสำหรับปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ประเทศไทยเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ ด้วยความหลากหลายทางชีวภาพแห่งหนึ่งของโลก รวมทั้งทรัพยากรพันธุกรรมด้านปศุสัตว์ ซึ่งประกอบด้วยสัตว์ที่ใช้ผลิตเป็นอาหาร และ สัตว์เลี้ยงไทย สัตว์พื้นเมืองมีลักษณะ เลี้ยงง่าย มีความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม ทนต่อโรคและแมลงในเขตร้อนขึ้นได้ดี ต้นทุนการผลิตต่ำ มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจพื้นฐานของชุมชน เป็นแหล่งอาหารโปรตีนและแหล่งรายได้ที่สำคัญของชุมชน แต่สัตว์พื้นเมืองมีขนาดเล็ก ให้ผลผลิตต่ำ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติโดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้มีการเลี้ยงสัตว์แบบอุตสาหกรรมมากขึ้น เพื่อตอบสนองสนองต่อความต้องการ ของผู้บริโภคที่มากขึ้น ทำให้เน้นไปทางการเลี้ยงสัตว์เชิงเดี่ยว นอกจากนี้เกษตรกรนิยมการใช้สายพันธุ์จากต่างประเทศ ผสมข้ามกับสัตว์พื้นเมืองเพื่อให้ผลผลิตสูงขึ้น ทำให้เกิดความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพด้านปศุสัตว์ มีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สูงมาก เช่น การเกิดโรคระบาดภัยพิบัติ ดังนั้น เราจำเป็นต้องศึกษาหาความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพด้านปศุสัตว์ ในแง่มุม ต่าง ๆ อย่างถ่องแท้ เพื่อหาแนวทางในการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพด้านปศุสัตว์ เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด การให้ข้อมูลที่ถูกต้องตลอดจนทำความเข้าใจกับชุมชน เพื่อตระหนักถึงความเป็นเจ้าของร่วมกัน การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ร่วมกัน น่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งกิจกรรมที่สามารถสร้างความตระหนัก และศักยภาพเกษตรกร คือการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์พื้นเมืองประจำถิ่นและที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ตามอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพที่ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิก และเพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์เพื่อการเกษตรและอาหาร เพื่อความมั่นคงทางอาหารและความเข้มแข็งของเกษตรกร

โครงการการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น ดำเนินการตามเงื่อนไขของการเป็นประเทศสมาชิกของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรพันธุกรรม สัตว์ ขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ ในส่วนของประเทศไทย กรมปศุสัตว์มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับ ความหลากหลายทางชีวภาพด้านปศุสัตว์ ซึ่งดำเนินการร่วมกับ เกษตรกร เพื่อการจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและที่ เกี่ยวข้อง ให้คงอยู่และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยการนำความรู้ทางด้านวิชาการ ผลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทาง ชีวภาพ ถ่ายทอดสู่ชุมชน ในระดับต่าง ๆ รวมถึงการทำวิจัยในด้านความหลากหลายทางชีวภาพด้านปศุสัตว์ และด้านที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นการนำผลงานวิจัยไป ใช้ ประโยชน์ในการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนได้จริง

2. วัตถุประสงค์ :

1. กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติจากสัตว์ พื้นเมืองประจำถิ่น 1 ครั้ง
2. กิจกรรมขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น 110 พันธุ์
3. กิจกรรม E-learning เรื่องสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่นให้กับ ครู นักเรียน สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 30 รุ่น
4. กิจกรรม เสวนาการขึ้นทะเบียนสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น 50 รุ่น

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/โครงการ

กิจกรรมเฉลิม พระเกียรติจากสัตว์ พื้นเมืองประจำถิ่น	ร่วมจัดนิทรรศการ	ครั้ง	1
กิจกรรมขึ้นทะเบียน พันธุ์สัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น	สัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น	สายพันธุ์	100
กิจกรรม E-learning เรื่องสัตว์พื้นเมืองประจำ ถิ่น ให้กับ ครู นักเรียน สังกัดสำนักงานพื้นที่ การศึกษาทั้ง ระดับประถม ศึกษา และมัธยมศึกษา	คน	คน	3000
กิจกรรม เสวนาการขึ้นทะเบียนสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น	รุ่น	รุ่น	60

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/โครงการ

- 1 จำนวนพันธุ์สัตว์พื้นเมืองที่ขึ้นทะเบียนใช้เป็นหลักฐานในการปกป้องทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์
- 2 จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนใช้เป็นหลักฐานในการปกป้องทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์
- 3 จำนวนตัวสัตว์พื้นเมือง
- 4 ระบบบัญชีข้อมูลสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

ลำดับ	กิจกรรม / ขั้นตอนการดำเนินงาน	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย
1	กิจกรรมเฉลิม พระเกียรติจากสัตว์ พื้นเมืองประจำถิ่น	ร่วมจัดนิทรรศการ	ครั้ง	1
2	กิจกรรมขึ้นทะเบียน พันธุ์สัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น	สัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น	สายพันธุ์	100
3	กิจกรรม E-learning เรื่องสัตว์พื้นเมืองประจำ ถิ่น ให้กับ ครู นักเรียน สังกัดสำนักงานพื้นที่ การศึกษาทั้ง ระดับประถม ศึกษา และมัธยมศึกษา	คน	คน	3000
4	กิจกรรม เสนวนาการขึ้นทะเบียนสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น	รุ่น	รุ่น	60

6. ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานโดยละเอียด ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :

6.1 กอง / สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

กิจกรรม	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่ ดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ
กิจกรรมเฉลิม พระเกียรติจากสัตว์ พื้นเมืองประจำถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมข้อมูล - จัดทำรูปแบบ - แสดงนิทรรศการ 		สพพ
กิจกรรมขึ้นทะเบียน พันธุ์สัตว์ พื้นเมืองประจำถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ - รับขึ้นทะเบียน - ตรวจสอบข้อมูล - รับฟังความคิดเห็น - ประกาศการขึ้นทะเบียน - บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ บัญชีข้อมูล - เตรียมแผนการขึ้น ทะเบียนเกษตรกร - ขึ้นทะเบียนสัตว์รายตัว 		สพพ
กิจกรรม E-learning เรื่องสัตว์ พื้นเมืองประจำ ถิ่นให้กับ ครู นักเรียน สังกัดสำนักงานพื้นที่ การศึกษาทั้งระดับประถม ศึกษา และมัธยมศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ - รับสมัคร - ฝึกอบรม - ทดสอบ - สรุป 		สพพ
กิจกรรม เสนวนาการขึ้นทะเบียนสัตว์ พื้นเมืองประจำถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - ขออนุมัติโครงการ - แจ้างโครงการให้ศูนย์ฯ - สํารวจข้อมูล - รายงานแผนการจัดเสวนา - จัดเสวนา - สรุปข้อมูลเตรียมขอขึ้น ทะเบียน - ประกาศ - ลง e operation 		สพพ

6.2 หน่วยปฏิบัติ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด / ศูนย์ฯ / สถานีฯ / ด้าน)

กิจกรรม	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่ ดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ
กิจกรรมขึ้นทะเบียน พันธุ์สัตว์ พื้นเมืองประจำถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ - รับขึ้นทะเบียน - ตรวจสอบข้อมูล - ส่งข้อมูลให้ สพพ 		ศูนย์วิจัย/ สนง.ปศจ.
กิจกรรม E-learning เรื่องสัตว์ พื้นเมืองประจำ ถิ่นให้กับ ครู นักเรียน สังกัดสำนักงานพื้นที่ การศึกษาทั้งระดับประถม ศึกษา และมัธยมศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ 		ศูนย์วิจัย/ สนง.ปศจ.
กิจกรรม เสนวนาการขึ้นทะเบียนสัตว์ พื้นเมืองประจำถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - สสำรวจข้อมูล - รายงานแผนการจัดเสวนา - จัดเสวนา - สรุปข้อมูลเตรียมขอขึ้น ทะเบียน 		ศูนย์วิจัย/ .

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่ ดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ
กิจกรรมเฉลิม พระเกียรติจากสัตว์ พื้นเมืองประจำถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมข้อมูล - จัดทำรูปแบบ - แสดงนิทรรศการ 		สพพ
กิจกรรมขึ้นทะเบียน พันธุ์สัตว์ พื้นเมืองประจำถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ - รับขึ้นทะเบียน - ตรวจสอบข้อมูล - รับฟังความคิดเห็น - ประกาศการขึ้นทะเบียน - บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ บัญชีข้อมูล - เตรียมแผนการขึ้น ทะเบียนเกษตรกร - ขึ้นทะเบียนสัตว์รายตัว 		สพพ/ศูนย์/ สนง.ปศจ สพพ ศูนย์วิจัยฯ
กิจกรรม E-learning เรื่องสัตว์ พื้นเมืองประจำ ถิ่นให้กับ ครู นักเรียน สังกัดสำนักงานพื้นที่ การศึกษาทั้งระดับประถม ศึกษา และมัธยมศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ - รับสมัคร - ฝึกอบรม - ทดสอบ - สรุป 		สพพ
กิจกรรม เสนวนาการขึ้นทะเบียนสัตว์ พื้นเมืองประจำถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - ขออนุมัติโครงการ - แจ้งโครงการให้ศูนย์ฯ - สำรวจข้อมูล - รายงานแผนการจัดเสวนา - จัดเสวนา - สรุปข้อมูลเตรียมขอขึ้น ทะเบียน - ประกาศ - ลง e operation 		สพพ ศูนย์วิจัยฯ สพพ สพพ